

ผลการใช้โปรแกรมเรียนรู้การสื่อสารระหว่างบุคคลต่อการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรง
ในครอบครัวของเด็กที่รับบริการจากสถานสงเคราะห์ เขตพัทธยา

สุภาภรณ์ โชติผล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

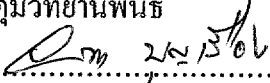
พฤษภาคม 2547

ISBN 974-9740-56-4

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สุภาภรณ์ โชติผล ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลัก
สูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

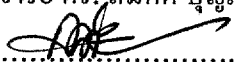
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

 ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ผกา บุญเรือง)

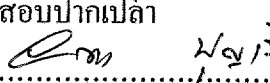
..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด บุญเรือง)

 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

 ประธาน

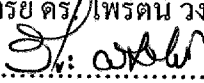
(รองศาสตราจารย์ ผกา บุญเรือง)

..... กรรมการ

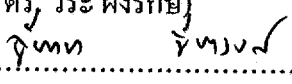
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมคิด บุญเรือง)

 กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม)

 กรรมการ

(อุปสังฆราช ดร. วีระ หังรักษ์)

 กรรมการ

(ดร. นันทนา จันทวงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากท่านทั้งสาม รศ.ผกา บุญเรือง ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.ดร.สมคิด บุญเรือง และ ผศ.ดร.ไพรัตน์ วงศ์นาม กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาชี้แนะและแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ พร้อมทั้งเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยซาบซึ้งในพระคุณยิ่งและขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผศ.(พิเศษ)นายแพทย์อนุพงษ์ สุธรรมนิรันดร์ ชิสเตอร์เมรี มิเชล โลเปซ และดร.ฟิลิส คาปลัน ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แนะนำหนังสือ ให้ข้อคิดและคำแนะนำจากประสบการณ์อันทรงคุณค่าของท่าน และขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่และเด็กที่รับบริการจากศูนย์ฝึกอาชีพคณะภคินีศรีชุมพาบาล มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก กรุงเทพฯ มูลนิธิสงเคราะห์เด็ก พัทยา ศูนย์ฝึกอาชีพสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ บ้านจริงใจ และศูนย์ธารชีวิต(มูลนิธิคณะศรีชุมพาบาล) รวมทั้งคุณวรรณิ์ ประทีศ และคุณนุจิรา พลชา ผู้ช่วยวิจัยที่ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการศึกษาวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณกลุ่มประชากรที่ศึกษา กลุ่มตัวอย่าง เด็กที่รับบริการจากสถานสงเคราะห์เขตพัทยา ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเข้าร่วมโปรแกรมเรียนรู้การสื่อสารระหว่างบุคคล และตอบแบบวัดงานวิจัย

ขอขอบพระคุณคุณแม่มหาอธิการิณีศรีไพร กระทอง ชิสเตอร์สุมาลี โชติผล และขอขอบคุณน้องบ้านเกิดทุนทางเงินที่ช่วยอำนวยความสะดวกและช่วยแสดงละครเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ดร.เสาวนิจ รัตนวิจิตร และเพื่อนร่วมรุ่นที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้มาตลอด

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณผู้มีพระคุณอย่างสูงสุด คือคุณพ่อ คุณแม่ และพี่ ๆ น้อง ๆ ชิสเตอร์โจน กอรั้มลีและชิสเตอร์คณะศรีชุมพาบาลทุกท่าน ที่เป็นพลังสนับสนุนให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

43921784: สาขาวิชา: จิตวิทยาการให้คำปรึกษา; วท.ม. (จิตวิทยาการให้คำปรึกษา)

คำสำคัญ: การหลีกเลี่ยง/ความรุนแรงในครอบครัว/การเรียนรู้/การสื่อสารระหว่างบุคคล

สุภาภรณ์ โชติผล : ผลการใช้โปรแกรมเรียนรู้การสื่อสารระหว่างบุคคลต่อการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวของเด็กที่รับบริการจากสถานสงเคราะห์ เขตพัทยา (THE EFFECTS OF THE LEARNING INTERPERSONAL COMMUNICATION PROGRAM ON AVOIDANCE OF DOMESTIC VIOLENCE SITUATIONS OF YOUTH IN SOCAIL WELFARE CENTERS IN PATTAYA) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ผกา บุญเรือง, กศ.ม., สมคิด บุญเรือง, ค.ด., ไพรัตน์ วงศ์นาม ค.ด. 111 หน้า. ISBN 974-9740-56-4

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการใช้โปรแกรมเรียนรู้การสื่อสารระหว่างบุคคลต่อการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว และเพื่อเปรียบเทียบการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กที่ได้คะแนนจากแบบวัดการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ในระดับต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 และสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย จำนวน 25 คน แล้วสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ โปรแกรมเรียนรู้การสื่อสารระหว่างบุคคลและแบบวัดการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมเรียนรู้การสื่อสารระหว่างบุคคล 8 ครั้ง ๆ ละ ประมาณ 1 ชั่วโมงครั้ง การทดลองแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำประเภทระหว่างกลุ่ม 1 ตัวแปรและภายในกลุ่ม 1 ตัวแปร(One Between Subjects Variable and One Within Subjects Variable)

ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวของเด็กที่ได้รับโปรแกรมเรียนรู้การสื่อสารระหว่างบุคคลและกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน การหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวของเด็กที่ได้รับโปรแกรมเรียนรู้การสื่อสารระหว่างบุคคลระยะหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวของเด็กที่ได้รับ โปรแกรมเรียนรู้การสื่อสารระหว่างบุคคลระยะหลังการทดลองสูงกว่าระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวของกลุ่มควบคุมระยะก่อนการทดลองและระยะหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน

43921784: MAJOR: COUNSELING PSYCHOLOGY; MS. (COUNSELING
PSYCHOLOGY)

KEYWORD: AVOIDANCE, DOMESTIC VIOLENCE, LEARNING, INTER PERSONAL
COMMUNICATION

SUPAPORN CHOTIPHOL: THE EFFECTS OF THE LEARNING INTERPERSONAL
COMMUNICATION PROGRAM ON AVOIDANCE OF DOMESTIC VIOLENCE
SITUATIONS OF YOUTH IN SOCIAL WELFARE CENTERS IN PATTAYA. THESIS
ADVISORS: PHAKA BOONRUANG, M.Ed., SOMKIT BOONRUANG, Ph.D., PAIRAT
WONGNAM, Ph.D., 111 P. ISBN 974-9740-56-4

The purpose of this research was to study the effects of the Learning Interpersonal Communication Program on Avoidance of Domestic Violence Situations of Youth in Social Welfare Centers in Pattaya. The Sample consisted of 25 youths who had avoidance of domestic violence situations score below the 50th percentile assessed by the Avoidance of Domestic Violence Situations Test which was created by the researcher. These youths volunteered to join the program. There were simple random sampling to the experimental group and the control group; each group comprising 10 youths. The instruments were the Learning Interpersonal Communication Program and the Avoidance of Domestic Violence Situations Test which were created by the researcher. The experimental group participated in the Learning Interpersonal Communication Program for 8 sessions. Each session was conducted about one and a half hour long. The data collecting procedure was divided into two periods : the pretest and the posttest period. Repeated -Measures Analysis of Variance: One Between Subjects Variable and One Within Subjects Variable were employed in analyzing the data.

The results revealed that there was a statistically significant interaction at the .05 level between the methods and the duration of the experiment. The levels of the ability to avoid domestic violence situations of participants in the experimental group and control group in the pretest were not significantly different. At the posttest, however, that of the experimental group was significantly higher at the .05 level. The level of the ability of the experimental group, at the posttest, was significantly higher at the .05 level than at the pretest. The said levels of ability, finally, of the control group measured both at the pretest and posttest were not significantly different.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการค้นคว้า.....	4
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เอกสารเกี่ยวกับการเรียนรู้.....	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารระหว่างบุคคล.....	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว.....	25
เอกสารเกี่ยวกับสถานสงเคราะห์ เขตพัทธยา.....	41
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	45
การดำเนินการทดลอง.....	47
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	59
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
อภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	65
ข้อเสนอแนะด้านการวิจัย.....	65
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	75
ภาคผนวก ก.....	76
ภาคผนวก ข.....	85
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	111

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 คะแนน คะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวของกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมเรียนรู้การสื่อสารระหว่างบุคคลและกลุ่มควบคุมในระยะก่อนการทดลองและระยะหลังการทดลอง.....	51
2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง.....	54
3 ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะก่อนการทดลอง.....	56
4 ผลการทดสอบย่อยของวิธีการทดลองในระยะหลังการทดลอง.....	57
5 ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาของกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการสื่อสารระหว่างบุคคลในระยะหลังการทดลอง.....	58
6 ผลการทดสอบย่อยของระยะเวลาของกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับโปรแกรมการสื่อสารระหว่างบุคคลในระยะหลังการทดลอง.....	59

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	
เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวของ กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมเรียนรู้การสื่อสารระหว่างบุคคลและกลุ่มควบคุมใน ระยะต่าง ๆ ของการทดลอง.....	52
2	
แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว ระยะต่าง ๆ ของการทดลองของกลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมเรียนรู้การสื่อสาร ระหว่างบุคคลและกลุ่มควบคุม.....	53
3	
กราฟเส้นแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะของการทดลองต่อ การหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว.....	55